

شرق

طی روزهای اخیر آتشبار گنج‌نامه همدان با ۱۲ متر ارتفاع منجمد شده و جلوه زیبایی برای گردشگران ایجاد کرده است./ عکس: محمدامین نجفی، باشگاه خبرنگاران جوان

روایت

شقایق‌های دماوند در کمپ صحرای استرالیا

نجات دهد. بازیگران این نقش، افغان‌های ساکن استرالیا هستند و به فارسی مسلط هستند. در آن همانخانه، با دیگر مهاجرانی که به قاچاقچیان انسان اعتماد کرده‌اند، آشنا می‌شویم. به موازات آن زندگی «سوفی» مهماندار هوایما که اسیر یک فرقه است، روایت می‌شود. این دو زندگی و تفاوت‌های آن کاملا مشهود است. «بی‌وطن» توسط کیت بلاشت ساخته و تولید شد. این بازیگر از تجربیات خود به‌عنوان سفیر حسن نیت برای کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، الهام گرفته و مشتاق شد تا درباره ازدست‌دادن هویت، تلاشی انجام دهد. در «بی‌وطن»، کمپ پناهندگانی در صحرایی در استرالیا میعادگاه مردمانی بی‌سرزمین است که به اجبار پشت حصارها هستند. روایت زندگی‌هایی که به دنبال آزادی آمده و سیستمی که بی‌رحمانه به دنبال حفاظت از مرزهایش است، ما با شخصیت‌هایی روبه‌رو هستیم از ایران، سوریه و افغانستان. با زنان و مردانی از آفریقا، مردی که یک چمدان دارد و نمی‌خواهد آن را از دست بدهد، زنی که به دنبال کاشتن دانه‌هاست. بحران‌های شخصی، در کنار بحران بی‌تابیعتی به موازات هم پیش می‌روند. هرچند این سریال از واژه «بی‌وطن» به معنای ادبی نه به معنای حقوقی استفاده کرده؛ اما هنگامی که به‌عنوان یک ایرانی تماشاگر آن می‌شویم، هر نشانه‌ای ما را به یاد کشورمان و زیبایی‌هایش می‌اندازد. مانند کوه دماوند و شقایق‌هایش که بر دیوار دفتر افسر مهاجرت توسط یک مهاجر ایرانی نقاشی شده است. به‌عنوان بیننده رفتارهای عامر، عصبانیت‌هایش، آرمان‌گرایی‌اش و دست آخر فداکاری‌اش، اشک را به چشمان‌مان می‌آورد. رفتارهای جواد و تلاش‌هایش برای داشتن خانهای در کنار دو فرزند و همسرش ستودنی است. (فونیکس راغی) بازیگری که در کودکی از شیراز به استرالیا مهاجرت کرده است و حالا با جان و دل نقش یک پناهنده گرد را بازی می‌کند و فرار را ساماندهی می‌کند؛ اما واقعیت تلخ این است که اگر این شوک عمومی به خاطر زندانی‌شدن یک فرد استرالیایی-آلمانی نبود، هیچ‌گاه چنین سریالی ساخته نمی‌شد و درباره تلاش‌های فعالان حقوق بشر و روزنامه‌نگارانی که معتقدند شرایط این کمپ‌ها غیرانسانی است، در این مقیاس گفته نمی‌شد. شوکی که البته نتوانست تغییری در قوانین

گیسو فغفوری: موضوع مهاجرت، رفتن و ترک‌کردن، از موضوعات روزمره ما شده است. به‌تازگی تعدادی از مهاجران ایرانی در دریا کشته شدند. تعداد کسانی که می‌خواهند به هر طریقی برای زندگی بهتر مهاجرت کنند، هر روز بیشتر و بیشتر می‌شود. مدام می‌شنویم که ایرانی‌ها در صدر خریداران ملک در ترکیه هستند. وکلای مهاجرتی از کسانی می‌گویند که حاضرند هرچه دارند بفروشند و به کشور دیگر بروند. سال‌های قبل، استرالیا هم جزء کشورهایی بود که ایرانی‌ها برای مهاجرت به آنجا می‌رفتند؛ اما مهاجرت به این کشور بعد از اتفاقاتی که در سال‌های اخیر رخ داده، تبدیل به ماجرای ترساک شد. بسیاری ناخودآگاه یاد پایوآ گینه نو می‌افتند، یاد کمپ‌هایی که مهاجران سال‌هاست در آن زندانی شده‌اند، یاد «بهروز بوچانی»، پناه‌جوی کرد ایرانی که سرگذشتش را در جزیره مانوس تبدیل به رمان «هیچ دوستی به جز کوهستان» کرد و توانست با دریافت چند جایزه تابعیت «نیوزیلند» را دریافت کند و از پشت حصارها خارج شود. حتی رسانه‌ها و مردم در استرالیا درصدد هستند تا تغییری در قوانین کشورشان پدید آورند تا اندکی از سختی شرایط ورود به این کشور و نحوه رفتار با مهاجران غیرقانونی کاسته شود. این روزها دوباره بحث قوانین ورودی استرالیا در صدر اخبار قرار گرفته است، صحبت از وزای نواک جوکوویچ است. این تئیس‌باز مشهور که به علت واکسن‌زدن، دو بار ویزایش لغو شده است البته شرایط او با بقیه فرق دارد، او را به جای زندانی یا اخراج‌کردن به هتل می‌برند یا اینکه با وزیر مهاجرت استرالیا قرار ملاقات می‌گذارند.

شاید بهترین مصداق رفتارهای غیرتمدنانه اداره مهاجرت استرالیا را بتوان در مینی‌سربالی که چندی پیش با همین مضمون ساخته شد، مشاهده کرد. مینی‌سربال «بی‌وطن» که با بازی و تهیه‌کنندگی کیت بلاشت در نقد قوانین مهاجرتی این کشور بر مبنای زندگی واقعی کورنلیا راثو ساخته شده است. یک شهروند آلمانی ساکن استرالیا که ۱۰ ماه در کمپ پناهندگان این کشور در کنار زنان و کودکان مهاجر، زندانی شد. سریال با معرفی عامر (فیصل بازی) مرد افغان و خانواده‌اش (ثریا حیدری، ساجده سماع و الهه راحمی) آغاز می‌شود. او معلم انگلیسی است، با آمدن طالبان در سال ۲۰۰۱ به پاکستان رفته است تا دخترانش را

یکشنبه ۲ بهمن ۱۴۰۰ = ۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ = ۲۳ ژانویه ۲۰۲۲
سال نوزدهم = شماره ۴۲۰۲ = ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۶ • اذان مغرب ۱۷:۴۲
اذان صبح فردا ۵:۴۳ • طلوع آفتاب ۷:۱۰
fardashargh@gmail.com

روزنامه‌رو

محمد رضا نیک‌ب‌ت‌زاد

چندسالی است که خبر حضور پرنرنگ‌تر روحانیان در مدرسه‌ها بسامد بیشتری یافته است. واپسین نمونه آن سخنان وزیر کشور است: «طلبه‌های جوان فاضلی داریم که باید راه آنان را به مدارس باز کنیم. این طلبة‌ها باید در کنار دانش‌آموزان قرار بگیرند و به‌عنوان دوست، رفیق، مربی، همکار و همیار در مدارس باشند». اگرچه همواره هدف‌هایی برای ورود طلبة‌ها به مدرسه‌ها مطرح می‌شود؛ اما پرتکرارشدن چنین سخنانی، آن‌هم در زمانی که صدها هزار دانش‌آموخته با مدرک‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا در آزمون‌های استخدامی شرکت می‌کنند، دانشگاه فرهنگیان قرار است به شکل تخصصی نیروهایی را برای آموزش حرفه‌ای دانش‌آموزان پرورش دهد و گروه گسترده‌ای از معلمان با عنوان‌هایی مانند خرید خدمات آموزشی، نهضتی، حق‌التدریسی، معلمان آزاد و... پشت درهای بسته آموزش صف کشیده‌اند، افزودن چندین هزار طلبة به آنان توجه‌پذیر به نظر نمی‌رسد. نمی‌توان با اطمینان درباره هدف‌های این طرح سخن گفت؛ اما این یادداشت کوتاه قصد دارد به یکی، دو پیامد این کار بپردازد.

اگرچه در چند دهه گذشته تلاش‌های فراوانی برای پرورش دانش‌آموزان در چارچوب‌های مورد نظر مسئولان انجام گرفته است؛ اما گویا همچنان بخشی از دست‌اندرکاران بر این باورند که برون‌دادهای این ساختار با خواست و انتظارات همخوان نیست! ازاین‌رو گمان می‌کنند که ورود طلبة‌ها می‌تواند گره‌های رو به افزایش این دشواری را باز کرده یا کاهش دهد؛ اما اینکه چرا تلاش‌های چنددهه‌ای در ساختار آموزشی بی‌نتیجه مانده است، نیاز به نگاهی موشکاف‌تر و البته از نزدیک دارد که طراحان از آن محروم‌اند و شاید این یادداشت بتواند از این‌زاویه کمکی بکند!

چه بخواهیم و چه نخواهیم، مردم بخشی از مشکلات را پیامد عمل مسئولان می‌دانند. این نگاه نه ربطی به ساختار آموزشی -در مدرسه و دانشگاه- دارد و نه به معلمان و استادانی که درون‌مایه‌های آموزشی را درس می‌دهند؛ درون‌مایه‌هایی که دست بر قضا به‌شدت

ورود طلبه‌ها به مدرسه آری یا نه؟!‌

در پی تربیت دانش‌آموزان مورد خواست سیاست‌گذاران‌اند. اگر چه به شکل نظری تلاش می‌شود همه چیز آن‌گونه که آنان می‌خواهند پیش برود؛ اما در عمل و در زمانی که مردم دشواری‌های گوناگون و کمرشکنی را تحمل می‌کنند، ارزشمندترین سخنان شنیده نمی‌شود و حتی برای گویندگان‌شان نتیجه وارونه دارد! ازاین‌رو اگر طراحان ورود طلبه‌ها به مدرسه در پی تغییر دیدگاه شهروندان کنونی و آینده در این زمینه هستند، بی‌گمان هنگامی چنین کاری نتیجه‌بخش است که راهی برای بحران‌های اقتصادی و اجتماعی کنونی بیابند. اگر چنین کارهایی نتیجه می‌داد، امروز باید بیش از هر رسانه داخلی و خارجی، رسانه ملی مورد اعتماد مردم باشد که البته چنین نیست. پس ورود طلبه‌ها و تغییر نگاه جامعه در خوش‌بینانه‌ترین حالت نیازمند پیش‌زمینه‌های اجرایی، به‌ویژه در بخش اقتصادی است.

در هفته‌های گذشته برخی از روحانیان از فشار اجتماعی بر طلبه‌ها گفتند و از اینکه بسیاری از آنان برای گریز از این فشارها با لباس طبکی بیرون نمی‌آیند! اگرچه قصد پرداختن به این ماجرا نیست؛ اما ورود بی‌محابی روحانیان جوان به مدرسه‌ها می‌تواند آنان را بیش از گذشته در معرض قضاوت قرار دهد و این خود نقض غرض است. طراحان سیاستِ ورود بی‌پروای روحانیان به مدرسه و همچنین خود طلبه‌ها تجربه حضور در مدرسه‌ها را ندارند و نمی‌دانند که چه در انتظار آنان است. نگارنده به‌عنوان یک فرهنگی با به بازنشستگی بارها و بارها شاهد به پرسش گرفتن این طلبه‌های جوان از سوی همکاران و به‌ویژه دانش‌آموزان بوده‌ام و گاه شکل پرسش‌ها به گونه‌ای بوده که حرمت آنان را نشانه می‌رفت! چنین حضور بی‌پروایی دو پیامد خواهد داشت؛ نخست اینکه ورود این دوستان بیش از گذشته آنان را در معرض نقد قرار داده و نهایتاً گرهی نمی‌کشایند، بلکه بر گره‌های کنونی خواهند افزود. دوم آنکه تجربه مربیان پرورشی مدرسه‌ها نشان می‌دهد این طلبه‌ها پس از اندک زمانی در آموزش‌وپرورش جذب و هضم می‌شوند و با توجه به ناکارآمدی ساختار آموزشی، امکانات به‌شدت نا کافی و البته نارضایتی‌های گسترده معیشتی-مترزلی معلمان آنان را به منتقدان جدی ساختار آموزشی و سیاسی می‌افزاید و این با هدف اولیه طراحان بسیار فاصله دارد و در درازمدت به نگاه منفی جامعه نسبت به روحانیان خواهد افزود.

زیر آسمان جهان

خودنمایی «امیکرون پنهانکار»

جدیدی هم‌زمان با ادامه همه‌گیری باشیم». بنا بر اعلام سازمان جهانی بهداشت سویه امیکرون که به گونه «بی.آی.۱۹.۵۲۹.۱۰B» (۱۰،۵۲۹B) اطلاق می‌شود، سه زیرسویه دارد. این زیرسویه‌ها «بی‌ای.۱»، «بی‌ای.۲» و «بی‌ای.۳» نام دارند. در میان این سه زیرسویه تاکنون «بی‌ای.۱» غالب بود. سازمان جهانی بهداشت تخمین می‌زند که اکثر موارد شناسایی‌شده از ابتلا به سویه امیکرون ناشی از زیرسویه «بی‌ای.۱» بود. ایسن درحالی شده است. این زیرسویه اکنون در دانمارک تقریباً نیمی از موارد ابتلا به سویه امیکرون را تشکیل می‌دهد. کشورهای بریتانیا، نروژ و سوئد نیز شاهد افزایش موارد ابتلا به زیرسویه «امیکرون پنهانکار» هستند. انستیتوی «استیتیز سروم» در دانمارک روز پنجشنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «بررسی‌های اولیه از عدم تفاوت در موارد بستری‌شدن ناشی از «بی‌ای.۲» و «بی‌ای.۱» حکایت دارد». این مرکز دولتی در ادامه افزوده است که پژوهش‌ها درباره میزان عفونت ناشی از زیرسویه «بی‌ای.۲» و کارایی واکسن بر آن در جریان است.

یورونیوز: شیوع گونه‌ای از سویه امیکرون که به «امیکرون پنهانکار» معروف شده، نگرانی‌هایی را در میان دانشمندان هم‌زمان با کاهش محدودیت‌های وضع‌شده در برخی از کشورهای اروپایی پدید آورده است. زیرسویه «بی‌ای.۲» (۲.BA) از گونه امیکرون طی روزهای گذشته در برخی از کشورهای از جمله بریتانیا و دانمارک شیوع پیدا کرد؛ امری که نگرانی‌هایی را بابت احتمال موج جدید همه‌گیری کرونا به وجود آورده است. این زیرسویه به دلیل شیوع سریع و پشت‌سرگذاشتن دیگر زیرسویه‌های امیکرون به «امیکرون پنهانکار» (Stealth Omicron) معروف شده است. اداره ایمنی سلامت بریتانیا روز جمعه اعلام کرد که بررسی زیرسویه «بی‌ای.۲» در جریان است. این نهاد تأکید کرده که نرخ شناسایی موارد ابتلا به این زیرسویه بسیار کم است. اداره ایمنی سلامت بریتانیا افزوده است که از نزدیک شیوع این زیرسویه را زیرنظر دارد. میرا چاند، یکی از مسئولان اداره ایمنی سلامت بریتانیا درباره شیوع «امیکرون پنهانکار» گفت: «طبیعت ویروس‌ها این است که متحول شوند و جهش کنند. در نتیجه انتظار می‌رود که شاهد ظهور سویه‌های

مهاجران

• وزرای کشورهای اتحادیه اروپا در نشست‌های خواستار اقدامات بیشتر برای تقویت و حفاظت از مرزهای خارجی این اتحادیه شدند. در این نشست که در ویلنیوس، پایتخت لیتوانی و با مقام‌هایی از کشورهای همچون یونان، لهستان، ایتالیا، اتریش، فرانسه و همچنین سوئیس و نروژ برگزار شد، این کشورها خواستار وضع قوانینی تازه برای بازگرداندن پناهجویان به سرزمین‌های مادری خود یا جایی که سفر خود را از آنجا آغاز کرده‌اند، شدند. در این نشست، این مقام‌ها با «جشمگیر» خواندن هجوم پناهجویان به سمت مرزهای اروپا، خواستار اتخاذ اقداماتی سریع ازجمله تقویت بازرسی‌ها در مرزهای اتحادیه و برخورد با قاچاقچیان انسان شدند. به گفته آنها، این اقدامات هم برای حفاظت از شهروندان اروپایی و هم در جهت نجات جان پناهجویانی انجام می‌شود که با استفاده از مسیرهای خطرناک و سفرهای دریایی غیرایمن از آسیا، خاورمیانه و آفریقا خود و خانواده‌هایشان را به خطر می‌اندازند. فرانسه که ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را بر عهده دارد، مدیریت این نشست را عهده‌دار بود. در این جلسه، ایلوا یوهانسون، کمیسر امور داخلی اروپا و رؤسای نهادهای امنیتی اروپایی همچون یورپول و همچنین آژانس مرزی اتحادیه اروپا نیز حضور داشتند. یوهانسون در این نشست خطاب به بیش از ۳۰ مقام رسمی اروپایی گفت: «ما باید از مرزهای خود در برابر تجاوز و همچنین از مردم محافظت کنیم». او در ادامه افزود: «این کار نیازمند راه‌اندازی یک سیستم جدید اروپایی برای بازگرداندن پناهجویانی است که اجازه اقامت در اتحادیه اروپا را ندارند. این افراد باید یا به کشور خود یا به سرزمینی که سفر خود را از آنجا شروع کرده‌اند، بازگردند». این کمیسر اروپایی همچنین تأکید کرد یکی دیگر از روش‌های مقابله با این «هجوم پناهجویان»، جلوگیری از مسیرهای قاچاق است. یوهانسون در ادامه خطاب به مقام‌های اروپایی گفت: «ما اگر سیستم بازگشت اروپایی را ایجاد کنیم و کسانی که اجازه حضور در اتحادیه را ندارند، سریعاً به کشور مبدأ بازگردانیم، کارهای بسیار بیشتری می‌توانیم در این زمینه انجام دهیم؛ اما من برای اجرایی‌کردن این کار به همکاری و حمایت شما نیاز دارم». یوهانسون وعده داد جزئیات بیشتر این طرح را در نشست سران که قرار است در ماه آینده میلادی در فرانسه برگزار شود، مورد بحث قرار خواهد داد. در این نشست همچنین نوتیس

میتاراجی، وزیر مهاجرت و پناهندگی یونان، کشوری که در ماه‌های اخیر با فشار گسترده‌ای از جانب پناهجویان به‌ویژه از سمت مرز زمینی با ترکیه روبه‌رو بوده، تأکید کرد که شیوه فعلی برای مقابله با مهاجران دیگر کارایی ندارد و باید بازنگری در این خصوص صورت گیرد. میتاراجی در ادامه گفت: «اگر افراد می‌توانند بدون هیچ مدرک و پروسه قانونی وارد هر کشور عضو اتحادیه اروپا شوند، پس دیگر کل سیستم وزرای شینگن بی‌معناست». ماریوش کامینسکی، وزیر کشور لهستان نیز هم‌صدا با دیگر وزرای حاضر در این نشست، خواستار اصلاح قوانین مهاجرت در اتحادیه اروپا شد. لهستان نیز به همراه چندین کشور منطقه بالتیک شامل استونی، لتونی و لیتوانی در ماه‌های اخیر شاهد هجوم موجی از پناه‌جویان بوده که با مدیریت و تشویق بلاروس خود را به مرزهای اروپایی رسانده بودند. لهستان بعد از آن روند ساخت دیوارهای فلزی بلند در مرز خود با بلاروس را که به سیستم‌های نظارت الکترونیکی پیشرفته مجهز است، توسعه داد. مسئله مهاجرت در سال‌های اخیر به یک تهدید برای کشورهای اروپایی تبدیل شده، اما در یک سال اخیر با شدت‌گیری بحران‌های سیاسی، اقتصادی و امنیتی در مناطق مجاور اروپا نظیر شمال آفریقا، خاورمیانه و بخش‌هایی از جنوب غربی آسیا، این مسئله شکل حادتری به خود گرفته است.

روایتی: جانی دپ، ستاره مشهور سینمای جهان، در فیلم بعدی ملایین کارگردان فرانسوی در نقش لویی پانزدهم پادشاه مشهور و جنجالی فرانسه بازی خواهد کرد. فیلم‌برداری این فیلم که عنوان و داستان دقیقش مشخص نشده است، تابستان امسال آغاز می‌شود. فیلم‌برداری به مدت سه ماه در مکان‌های دیدنی پاریس که عمدتاً در کاخ ورسای است، انجام خواهد شد.

ایستا: وب‌سایت اسرائیلی «وای‌نت» اعلام کرد که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، اخیراً از یک پزشک اسرائیلی مشاوره پزشکی دریافت کرده است. آنها در گزارش خود می‌گویند پزشک مدنظر پروفیسور «اسحاق شاپیر» است که معاون مدیر کل مرکز پزشکی «سوراسکی» در تل‌آویو است. گمانه‌زنی‌ها درمورد وضعیت سلامتی اردوغان در ماه‌های اخیر افزایش یافته است.

آسوشیتدپرس: اتنوتیو کوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد، در مصاحبه‌ای با آسوشیتدپرس گفته وضعیت جهان به دلیل همه‌گیری کووید۱۹، بحران آب‌وهوا و تنش‌های ژئوپلیتیکی که جرقه درگیری‌ها را در همه جا برانگیخته، از بسیاری جهات بدتر از پنج سال پیش است؛ اما او همچنین برخلاف رئیس‌جمهور آمریکا فکر می‌کند روسیه به لو‌اگر این حمله نخواهد کرد.

رویترز: دو فعال سیاسی برجسته و مشهور میانمار از سوی دادگاهی در این کشور به مرگ محکوم شدند. تلوزیون میانمار گزارش کرد «کوان مین یو» و «فو زار» دو فعال برجسته سیاسی میانمار براساس قانون مقابله با تروریسم این کشور گناهکار شناخته شده و بابت دست‌داشتن در انفجار، بمب‌گذاری و تأمین مالی «تروریسم» به مرگ محکوم شده‌اند.

آسوشیتدپرس: دانشگاه رودآیلند آمریکا مدارک افتخاری اعطاشده به دو مشاور دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، مایکل فلن، ژنرال بازنشسته و رودولف جولیانی، شهردار سابق نیویورک را پس می‌گیرد. رئیس این دانشگاه در بیانیه‌ای گفت که فلن و جولیانی «دیگر نماینده ارزش‌ها و استانداردهایی که در ابتدا به هنگام دریافت مدارک افتخاری خود به نمایش گذاشتند، نیستند».

بی‌بی‌سی: میت لوف، خواننده سرشناس آمریکایی که آلبوم «خفاش جهنمی» یکی از پر فروش‌ترین آهنگ‌های دوران او بوده، در ۷۴سالگی درگذشت. خانواده او این خبر را در صفحه فیس‌بوک این خواننده تأیید کردند. آلبوم «خفاش جهنمی» صد میلیون فروش داشته و در فیلم‌هایی نظیر «باشگاه مشت‌زنی» و «نمایش راکی هورو» و «دنیای واین» از آن استفاده شده است.